

PRENUMERATA.

Rocznice 36 Mk., Kr. 66,
półrocznie 18 Mk., Kr. 33,
kwartalnie 9 Mk., Kr.
16.50, miesięcznie 3 mk.

ZA GRANICĄ:

Rocznice 48 mk., półrocz-
nie 24 mk., kwartalnie
12 mk., miesięcznie 4 mk.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY REPUBLIKI POLSKIEJ.
WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

OGŁOSZENIA.

Cena za wiersz drobne-
go pisma (petit) po tek-
ście 1 mk.

Numer pojedynczy
20 fenigów.

Redakcja i Administracja Miodowa Nr. 20.

Redakcja otwarta od 9—12 i 3—4 p. p.

Redaktor przyjmuje od 11—12 w południe.

DZIAŁ URZĘDOWY.

DEKRET

O OBOWIĄZKOWYM UBEZPIECZENIU NA WYPADEK CHOROBY.

(Dokończenie).

X. Ogólne przepisy finansowe.

Art. 166. Dochody Kas Chorych składają się:

- ze składek ubezpieczonych,
- ze składek pracodawców,
- z wpisowego dobrowolnie ubezpieczonych,
- z kar,
- z zapomóg instytucji publicznych,
- z darowizn i zapisów,
- z procentów od kapitału.

Art. 167. Kasy Chorych obowiązane są lokować kapitały, prowadzić rachunkowość i układać sprawozdania roczne, według przepisów, ustalonych przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 168. Kasy Chorych mogą używać dochodów swych tylko: na tworzenie funduszu zapasowego, na świadczenia, przewidziane w Statucie, na wydatki, związane z ich udzielaniem, na opłaty na rzecz Związku Kas, oraz na ogólne cele pomocy lekarskiej i zapobiegania chorobom.

Art. 169. Kasa Chorych tworzy fundusz zapasowy w wysokości wydatku rocznego, wyprowadzonego na zasadzie przeciętnej z ostatnich 2-ech lat rachunkowych, i winna utrzymywać go przynajmniej na tej wysokości. W tym celu Kasa wydziela z ogólnych dochodów conajmniej 10% ogólnej sumy składek, wpisowe od członków dobrowolnych, kary pieniężne oraz sumy, pozostałe po pokryciu świadczeń Statutowych i związanych z nimi wydatków.

Art. 170. Gdy dochody Kasy nie pokrywają sumy wydatków i odpisów obowiązkowych na fundusz zapasowy, Zarząd winien albo obniżyć świadczenia do granic świadczeń obowiązkowych, albo zwrócić się do Rady Kasy z wnioskiem o podwyższenie składek.

Art. 171. Gdy dochody Kasy przewyższają wydatki, a fundusz zapasowy podwoi się w porównaniu z najniższą, ustanowioną w art. 169 niniejszego Dekretu, wysokością, Zarząd winien zwrócić się do Rady Kasy z wnioskiem o rozszerzenie świadczeń.

Art. 172. Do czasu nagromadzenia przepisane w art. 169 funduszu zapasowego Kasa nie ma prawa udzielać świadczeń nadzwyczajnych.

XI. Związki Kas.

Art. 173. Kasy Chorych mogą tworzyć Związki Okręgowe i ogólnokrajowy oraz zawierać układy dla celów wspólnych.

Art. 174. Działalność Związku Kas obejmować może, między innymi: kontrolę działalności poszczególnych Kas, w szczególności zaś należyta kontrolę chorych; statystykę Kas; zawieranie umów z lekarzami i zakładami leczniczymi, aptekami i dostawcami środków, wymaganych dla pielęgnowania chorych; zakładanie i utrzymywanie aptek i szpitali; udzielanie na zasadach wzajemności pomocy pieniężnej Kasom, będącym w potrzebie; podejmowanie lub popieranie wszelkiego rodzaju środków, mających na celu podniesienie stanu zdrowotności w kraju.

Art. 175. Związki, jako osoby prawne, mogą korzystać z zapomóg Państwa i ciał samorządnych, oraz ofiar prywatnych.

Art. 176. Statuty Związków Kas wymagają zatwierdzenia przez Urząd Ubezpieczeń.

XII. Przepisy karne.

Art. 177. Zarząd Kasy może orzekać kary pieniężne:

a) za przekroczenie przepisów dla chorych — do wysokości 5-krotnego zasiłku dziennego,

b) za niewpłacanie składek w terminie oznaczonym — od jedno- do 5-krotniej zaległej sumy. Niezależnie od kary, Zarząd Kasy ściąga zaległe składki.

Art. 178. Za niezawiadomienie Kasy przez pracodawcę w terminie, wskazanym w art. 29, o przyjęciu do pracy osób, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, lub za potrącenie z zarobków sum większych od wskazanych przez Dekret niniejszy — Urząd Ubezpieczeń na wniosek Zarządu Kasy może orzekać wrazie umyślnego wykroczenia kary pieniężne do 300 Mk., wrazie zaś niedbalstwa do — 100 Mk.

Art. 179. Kto w inny sposób przekracza przepisy o zgłaszaniu, może być skazany przez Urząd Ubezpieczeń na karę do 20 marek.

Art. 180. Za niewniesienie do Kasy w terminie 5-tygodniowym części składek, potrąconych z zarobku pracowników, pracodawca odpowiada przed właściwym sądem karnym, jak za przywłaszczenie.

Art. 181. Wszystkie powyżej wymienione kary w odpowiednich wypadkach ponoszą, zamiast pracodawcy, zarządzający (art. 90—92 Ust. o pracy w przemyśle) z zastosowaniem art. 93 Ust. o pr. w przemyśle.

XIII. Kierownictwo i nadzór państwowy nad instytucjami ubezpieczeń społecznych.

Art. 182. Kierownictwo sprawami ubezpieczeń społecznych i nadzór państwowy nad instytucjami tych ubezpieczeń wykonywa Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 183. W celu wykonywania kierownictwa i nadzoru, Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej tworzy Urzędy Ubezpieczeń z udziałem przedstawicieli pracodawców i pracowników w jednakowej liczbie.

Art. 184. Funkcje Urzędów Ubezpieczeń, ich skład, organizacje oraz podział na okręgi, ustanowione zostaną w drodze osobnych przepisów o Urzędach Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 185. Aż do czasu utworzenia Urzędów Ubezpieczeń Społecznych, jednakże nie dłużej, niż w ciągu 2 lat od daty opublikowania niniejszego dekretu, Sekcja Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej spełnia następujące funkcje:

a) czuwa nad przestrzeganiem przez Kasy Chorych Dekretu niniejszego i Statutu.

W tym celu może ona sprawdzać w każdym czasie załatwianie spraw i rachunkowość w kasach; zwoływać władze Kasy do pełnienia ich czynności; zwoływać Radę Kasy lub Zarząd Kasy na specjalne posiedzenia; nakładać kary pieniężne do 500 mk. na osoby, uchylające się od pełnienia obowiązków; zawieszając w czynnościach władze Kasy; wreszcie w wypadkach, gdy władze wybrane, pomimo otrzymanego wezwania, odmawiają wykonania czynności, nakazanych przez Dekret niniejszy, lub gdy pracodawcy czy członkowie odmawiają wyboru delegatów do Rady Kasy — wyznaczać z pośród członków i pracodawców (z zachowaniem określonego w Dekrecie niniejszym stosunku przedstawicieli obu grup) — tymczasowe władze Kasy; nakazać podwyższenie składek do wysokości, wystarczającej na pokrycie wydatków i świadczeń obowiązkowych; wydawać przepisy lokalne, potrzebne dla zastosowania niniejszego Dekretu.

b) Wykonywa nadzór ogólny nad sprawami ubezpieczenia i udziela co do nich wyjaśnień; wydaje instrukcje, niezbędne przy stosowaniu Dekretu niniejszego; określa udział gmin i powiatów w wydatkach, związanych z ubezpieczeniem; wydaje

instrukcje w sprawach finansów i rachunkowości Kas oraz ujednostajnienia statystyki ubezpieczeń; zatwierdza statuty Kas i Związków Kas, udziela pomocy Kasom; pociąga gminy i powiaty do współdziałania przy organizowaniu Kas.

Przepisy przechodnie.

Art. 1. Wykonanie i wprowadzenie w życie Dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

Minister Pracy i Opieki Społecznej wydaje przepisy w rozwinięciu Dekretu o „Obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby“, oraz przepisy przechodnie do tego Dekretu.

Art. 2. Przepisy, dotyczące obowiązku dostarczania przez pracodawców pomocy lekarskiej pracownikom, nie mają zastosowania do pracowników, korzystających z ubezpieczenia na mocy Dekretu o Obowiązkowym Ubezpieczeniu na wypadek choroby. Nie dotyczy to przepisu ustępu 1 art. 59 Ustawy o pracy w przemyśle, ani obowiązku okazywania doraźnej pomocy w nagłych wypadkach.

Art. 3. Aż do czasu utworzenia specjalnych organów sądowych dla spraw Ubezpieczeń Społecznych zachowuje swoją moc art. 1 Ustawy Postępowania Cywilnego przy zastosowaniu w odnośnych wypadkach terminu, wskazanego w art. 165.

Art. 4. Rosyjska Ustawa o ubezpieczeniu robotników na wypadek choroby z dnia 23 czerwca (6-go lipca) 1912 r. nie obowiązuje.

Art. 5. Najdalej w ciągu 2-ech lat od wydania niniejszego dekretu wszystkie istniejące kasy chorych winny zastosować swoje statuty i działalność do niniejszego dekretu lub rozwiązać się.

Naczelnik Państwa:

(—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:

(—) J. Moraczewski.

Minister Pracy i Opieki Społecznej

(—) B. Ziemięcki.

Warszawa, dnia 11 stycznia 1919 r.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu z d. 21 stycznia 1919 r. w przedmiocie rozciągnięcia zarządu państwowego na Oddział Kaliski, tudzież wszystkie znajdujące się w kraju filje Centrali dla warzyw i owoców (Reichsstelle fuer Gemuese und Obst).

Ustanowiony rozporządzeniem mojem z dnia 10 grudnia 1918 r. zarząd państwowy nad Warszawskim Oddziałem Centrali Państwowej dla Warzyw i Owoców rozciągam na Oddział Kaliski tego przedsiębiorstwa, tudzież na wszystkie znajdujące się w kraju filje.

Uzupełniając rozporządzenie moje z dnia 10 grudnia 1918 r., wyznaczam Zarządcę Państwowego Warszawskiego Oddziału Centrali Państwowej dla Warzyw i Owoców, p. Zygmunta Wolskiego, zarządcą państwowym Oddziału Kaliskiego i wszystkich filji tego przedsiębiorstwa.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) Hęcia.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu z d. 21 stycznia 1919 r. w przedmiocie ustanowienia zarządu państwowego nad Oddziałem Warszawskim Towarzystwa Twerskiej Manufaktury wyrobów bawełnianych, tudzież nad Warszawskim Oddziałem Towarzystwa Prochowskiej Trzechgórnej Manufaktury.

Na mocy punktu 2 art. 1 i punktu b art. 2 Dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. ustanawiam zarząd państwowy:

nad Oddziałem Warszawskim Towarzystwa Twerskiej Manufaktury wyrobów bawełnianych, nad Oddziałem Warszawskim Towarzystwa Prochorowskiej Trzechgórnej Manufaktury.

Zarządcą Państwowym obu rzeczonych przedsiębiorstw wyznaczam kupca Artura Hosera.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) Hącia.

ROZPORZĄDZENIE OBOWIĄZUJĄCE.

Na podstawie art. 2 dekretu o wprowadzeniu stanu wyjątkowego z dnia 2 stycznia r. b., zarządzam, co następuje: Ze względu na zabezpieczenie w dniu wyborów do Sejmu Ustawodawczego bezpieczeństwa i spokoju publicznego zabraniam w dniu 25 i 26 b. m. wyszynku i sprzedaży wszelkiego rodzaju trunków w st. m. Warszawie. Winni przekroczenia powyższego ulegną w drodze administracyjnej zamknięciu w więzieniu do 3 miesięcy lub grzywnie do 3,000 mk. z zamianą na areszt do 3 miesięcy wraz niewypłacenia.

Komisarz Nadzwyczajny
st. m. Warszawy i pow. Warszawskiego:

(—) Fr. Anusz.

NOMINACJE.

Naczelnik Państwa postanowieniem z dnia 16-go stycznia b. r. zamianował Ludwika Kaznowskiego Sędzią Okręgowym;

— Karola Kirsta—Sędzią Okręgowym;
— Józefa Kuczyńskiego—podprokuratorem przy Sądzie Najwyższym;
— Janusza Jamontta—Sędzią Sądu Apelacyjnego;
— Józefa Skolimowskiego—prokuratorem przy Sądzie Okręgowym.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Wydział Informacyjno-Prasowy Ministerstwa Spraw Wojskowych komunikuje:

Inwalidzi wojskowi lub najbliżsi członkowie ich rodzin, posiadający wykształcenie niemniej trzech klas i względne obeznanie z handlem, mogą otrzymać posady w kolportażu książek, gazet oraz materiałów piśmiennych na kolejach. Zgłaszać się do Wydziału Pośrednictwa w Pracy Ministerstwa Spraw Wojskowych, Warszawa, Czackiego 6. Kaucja lub poręczenie miarodajne pożądane. Pisma prowincjonalnie proszone są o laskawy przedruk.

Z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wydział Prasowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych komunikuje:

W prasie pojawiają się mylne informacje co do sposobu głosowania. Dla uniknięcia zamętu należy uświadomić szeroki ogół, że t. zw. urzędowe karty do głosowania (zawierające wydrukowane numery porządkowe list kandydatów, opatrzone pieczęcią głównej komisji wyborczej) zostały zniszczone Dekretem Naczelnika Państwa z dnia 26 grudnia 1918 r. W myśl tego dekretu głosowanie odbywa się za pomocą zwykłego kawałka papieru, dowolnej formy, rozmiaru i koloru. Na takiej karcie wyborca oznaczać winien jedynie numer listy wyborczej, na którą oddaje swój głos. Numer na karcie umieszczony może być drukowany, hektografowany, pisany ołówkiem, piórem, lub na maszynie — jako też wypisany literami. Przy numerze mogą być umieszczone dodatki, zawierające wskazówki co do samego numeru, na przykład: „Nr. 3”, „lista Nr. 3”, „na listę Nr. 3”, „głosuję na listę numer trzeci” i t. p. Napisy wszelkiej innej treści są niedopuszczalne i skutkują nieważnością karty. Zwłaszcza dotyczy to podpisu składającego kartę. Dla zachowania tajemnicy wyborów jest pożądane, aby karty nie były kolorowe. Dla odróżnienia 6 od 9 należy liczbę tę wypisać literami, bądź też postawić po nich wyraźny znak kropka.

Wydział Prasowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych komunikuje, że p. Norbert Bärlieki,

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, ustąpił na własne żądanie z zajmowanego stanowiska.

Z Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Wydział Prasowy Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej komunikuje:

Sekcja Opieki Społecznej przy Ministerstwie P. i O. S. (Kysia 1), dążąc do zorganizowania prawidłowej opieki i pomocy materialnej dla młodzieży, zwraca się z prośbą do wszystkich interesujących się tą sprawą, ażeby wyżej wymienioną ankietą żywo się zainteresowali i w miarę możliwości dopomogli do otrzymania za jej pomocą jaknajobszerniejszych danych.

Sekcja Opieki Społecznej zwraca się do wszystkich, którzy ankiety nie otrzymali, a pragną się z nią zaznajomić, o piśmienne lub osobiste zgłaszanie się do Referenta dla spraw opieki nad młodzieżą.

Bolszewicy

zajęli

Mińsk, Wilno, Kowno,

powstrzyma ich silna armja.

Będziemy ją mieli jeżeli

podpiszemy

Polską Pożyczkę Państwową.

Kronika polityczno-społeczna.

Przyjęcie w Belwederze. Wczoraj wieczorem Naczelnik Państwa Kom. Piłsudski podejmował herbatą liczne grono gości. Byli obecni: ks. arcybiskup Kakowski, ks. biskup Gall, ks. prałat Skimborowicz, wszyscy ministrowie z p. Ign. Paderewskim na czele, ks. Zdz. Lubomirski, gen. hr. Szepetyki i wyżsi oficerowie, pp. Jan Kucharzewski, St. Dzierżbicki, Stanisław Bukowiecki, Stefan Dziewulski, rektor. Kostatecki, prezydent miasta p. Drzewiecki, burmistrz dr. Zawadzki, prezes Rady miejskiej p. Ignacy Baliński, p. Jan Lorentowicz, wybitniejsi przedstawiciele sądownictwa z pp. Blaszkowskim, Nowodworskim, Palkiem, St. Perzyńskim i Skokowskim na czele, wyżsi urzędnicy, p. Ant. Osuchowski, wice-prezes R. G. O. p. Stanisławski, wybitniejsi przedstawiciele instytucji społecznych. Literaturę i prasę reprezentowali pp.: Reymont, Strug, Daniłowski, Kaden-Bandrowski, Fryze, Ehrenberg, Krzywoszewski, Prószynski. Byli również członkowie poprzedniego gabinetu, pp.: Thugutt, Stolarski i inni. Z innych osób ze świata politycznego widzieliśmy pp.: Artura Słowińskiego, Fr. Paschalskiego, Aug. Popławskiego, m. marszałka Rady Stanu p. Fr. Puławskiego, pp. Henryka Konica, Biskupskiego, Rogowicza, Targowskiego, Kazimierza Natanson, dalej—wielu profesorów Uniwersytetu, z pp. Dembińskim i Koszenbar-Łyskowskim na czele.

W Radzie miejskiej. Wczorajsze posiedzenie pod przewodnictwem prezesa Ignacego Balińskiego poświęcone było wyłącznie rozważaniu projektu podatku dochodowego na rzecz kasy miejskiej.

Pierwszy wniosek p. Kirszrota, aby wobec kończącej się kadencji Rady miejskiej uznała się ona za niekompetentną do rozstrzygnięcia tak ważnej sprawy i przekazała powzięte uchwały w tej sprawie następnej Radzie miejskiej—nie został uchwalony. Natomiast Rada uchwaliła przyjęcie podatku w zasadzie według projektu Magistratu z zastrzeżeniem poczynienia poprawek, jakie się wyjdą w trakcie omawiania sprawy przez Radę.

Następnie odbywa się głosowanie nad wnioskiem komisji finansowo-budżetowej co do skasowania tych podatków, które są właściwie tylko zamaskowanym podatkiem dochodowym. Komisja proponuje skasowanie następujących podatków:

a) nieruchomościowego, pod postacią 100 proc. dodatku do takiegoż podatku skarbowego, b) podatku od osób, pracujących w towarzystwach akcyjnych, jako 25 proc. dodatku do

takiegoż podatku skarbowego; c) dodatek 25 proc. do skarbowego podatku reparycyjnego dotyczy wolnych zawodów, jako podatek dochodowy od pracy osobistej. Skasowanie powyższych podatków Rada miejska uchwaliła. Natomiast proponowane przez komisję skasowanie podatku wojennego na rzecz miasta do składowi ubezpieczeniowej postanowiono odroczyć do czasu rozważenia nowego projektu podatku od nieruchomości.

Na tem po wysłuchaniu interpelacji nagłej w sprawie pobicia 2-eh chłopów przez dozorczyńnię przy ul. Smolnej, Nr. 3, wskutek podejrzenia ich o kradzież, Rada miejska przekazała ją Magistratowi, poczem przeszedzenie zamknięto.

Wybory do Rady miejskiej. Wybory do Rady miejskiej odbędą się dnia 23 lutego. W związku z tem wczoraj urzędowo zostały zarządzane wybory na posiedzeniu przewodniczących biur okręgowych, których będzie 157.

Terminy prekluzyjne czynności przedwyborczych są następujące: dnia 27 b. m. ogłoszenia składu osobistego Głównej Komisji wyborczej, dnia 1 lutego sporządzenia przez Magistrat list wyborców, 3 lutego zbadania list przez komisje okręgowe, dnia 6 lutego, wywieszenia list wyborców, dnia 12 lutego ustalenia listy wyborców w okręgach, dnia 20 lutego ogłoszenia przez Główną Komisję wyborczą list kandydatów.

W związku z wyborami, utworzył się już Narodowy Komitet wyborczy do Rady miejskiej, który mieścić się będzie w lokalu—Krakowskie Przedmieście, 18. Do Komitetu Narodowego przyłączyły się już wszystkie organizacje gospodarcze.

Polska Pożyczka Państwowa. Wczoraj przed południem w Urzędzie Rozrachunku państwowego odbyło się posiedzenie Komisji, utworzonej dla propagandy Polskiej Pożyczki Państwowej. Komisja składa się z wybitnych literatów i publicystów polskich. Na posiedzeniu dyrektor Urzędu Pożyczek Państwowych, p. Karpowicz, przedstawił obecny stan bardzo ożywionych zapisów, oraz podniósł konieczność budzenia w szerokich warstwach społeczeństwa świadomości znaczenia pożyczki dla Państwa Polskiego. Wywody dyr. Karpowicza ujął w konkretny plan propagandy zastępca dyrektora Urzędu Rozrachunku Państwowego, p. Roman. W dyskusji, w której zabierali głos pp.: Artur Oppman (Or-Ort), prof. dr. Strassburgier, red. Grzymała-Siedlecki, red. B. Koskowski i inni, ustalono plan akcji na rzecz Polskiej Pożyczki Państwowej.

Wybrano następnie specjalną komisję, której zadaniem będzie stale czuwać nad akcją propagandy prasowej i odczytowej. Skład tej komisji stanowią pp.: Artur Oppman, Zdzisław Dębicki i Grzymała-Siedlecki.

Urząd prokuratorów przy Sądzie Okręgowym. Z dniem 20 stycznia r. b. biura Urzędu Prokuratorów przy Sądzie Okręgowym przeniesione zostały z placu Krasieńskich do nowych pomieszczeń w pałacu Pacy, przy ul. Miodowej, Nr. 11 (wejście środkowe, wprost przez bramę). Gabinet prokuratora oraz podprokuratorów katedralnych mieści się na pierwszym piętrze od podwórza, kancelaria prokuratora—na parterze i częściowo na 1-m piętrze, podprokuratorów okręgowi wraz z kancelarjami—na 2-m piętrze.

Godziny przyjęć prokuratora i podprokuratorów od 1—2 popoł. codziennie. Wydawanie pozwoleń na widzenie z więźniami odbywa się we wtorki i czwartki w godzinach od 10 do 1 popoł.; zwracać się należy do podsekretarza, na parterze.

Numer telefonu prokuratora 8-42, sekretarza—8-43.

Polskie Towarzystwo Artystów-Rzeźbiarzy i Zdobników. Dnia 9 stycznia r. b. odbyło się roczne walne zebranie, na którym wybrano nowy Zarząd, w którego skład weszli pp.: przewodniczący Stanisław Pawlak, zastępca Konrad Ulatowski, sekretarz Jan Ciborski, zastępca Wiktor Jelonekiewicz, skarbnik Paulin Dąbrowski, zastępca Władysław Domański. Do Komisji Rewizyjnej pp. Franciszek Mularczyk, Władysław Łapiński, Józef Eichel.

Z powodu niezalatwionych różnych kwestji, Tow. postanowiło zwołać na dzień 25 stycznia, o godz. 7 wiecz., w sali Tow., Hoza, Nr. 68, Ogólne zebranie, na którym będą omawiane sprawy aprowizacyjne, zapomogowe i omawianie stanowiska politycznego.

Kurs dla organizatorów teatrów wiejskich. Skończył się urządzony przez Centralny Związek Kółek Rolniczych kurs dla organizatorów teatrów wiejskich. Wysłuchało kursu sto kilkanaście osób obojga płci, przybyłych ze wszystkich stron Królestwa, głównie z posród młodzieży wiejskiej i nauczycieli ludowych. Teoretyczne i praktyczne wykłady spotykały się z nadzwyczajnym uznaniem słuchaczy, którzy po skończeniu wyrazili gorące podziękowanie organizatorom i prelegentom za pracę nad podniesieniem sceny wiejskiej, a przez to oświaty i kultury ludu polskiego.

Najgodniejszym uwagi jest to, że słuchacze postanowili przystąpić niezwłocznie do organizowania samopomocy w zakresie teatru amatorskiego przez tworzenie Związku Kół Wiejskich Teatralnych, na podobieństwo Galicji.

Opracowanie ustawy kół poszczególnych i przyszłego Związku powierzono Sekcji Teatralnej przy Centralnym Związku Kółek Rolniczych.

Jesteśmy zaim w przededniu jeszcze jednej organizacji kulturalnej na wsi. Licznie zebrana młodzież ludowa na kursie jest rejonijm, że pracą przyjmie się i wyda pożądane rezultaty.

Gmina Polaków wyznania Mojżeszowego. W imieniu licznej grupy obywateli Polaków wyznania Mojżeszowego złożono w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na ręce dyrektora departamentu wyznań religijnych podanie w sprawie utworzenia osobnej gminy Polaków wyznania Mojżeszowego.

W podaniu tem między innymi zaznaczono, że związek ogólny wyznaniowy gminy starozakonnych był dotąd związkiem przymusowym wszystkich, zrodzonych i posiadających w wyznaniu Mojżeszowym obywateli.

Tem związek przymusowy miał swoją rację bytu. dopóki kierunki i dążenia wśród różnych odłamów ludności wyznania Mojżeszowego nie pozostawały z sobą w rażącej sprzeczności pod względem poczucia narodowego. Był zwłaszcza ce-

lowini, gdy w życiu społecznym gminy mówił proces asymilacyjny, trwający od dłuższego lat szeregu. Proces ten, posiadający swój pierwowzór w cywilizowanych krajach Zachodu, miał w pewnych epokach gorące współdziałanie przodujących w Polsce umysłów, miał swoją ideologię w arcywzrostach poezji i piśmiennictwa polskiego, miał odpowiedni wyraz w rozumieniu prawodawstwa polskiemu. W okresie plomiennych porywów narodowych, jak w czasie powstania styczniowego, powszechny budził entuzjazm. Wykształcił on całe pokolenia żydów-Polaków, wychowanych w rzetelnej tradycji narodowej polskiej i pielęgnujących troskliwość swój program społeczny jednoczenia mieszkańców jednej ziemi w duchu polskiej idei narodowej. Temu programowi—mimo wszystko—Polacy wyznania Mojżeszowego są i pozostaną wierni, w tem głębokim przekonaniu, że proces asymilacyjny działać musi, jako mocne prawo społeczne współzycia. Ale nie mogą oni nie wiedzieć, że poza asymilacją w ostatnim dziesiętaku lat wytworzył się i pogłębił wśród odłamów ludności żydowskiej, ulegających innym wpływom, prąd odśrodkowy, ku wyodrębnianiu się i utrwalaniu separatyzmu kulturalnego na podstawie wiezi rasowej. Prąd ten dąży do wywalczania dla ludności, wyznania Mojżeszowego, na ziemiach polskich autonomii narodowej żydowskiej. Nie wchodząc w rozbiór pytania: w jaki sposób Sejm Ustawodawczy ustosunkuje się do tych prągnięć, my, obywatele polscy wyznania Mojżeszowego, którzy się do mniejszości narodowych nie zaliczamy, ani zaliczać będziemy, nie możemy uczestniczyć, nawet jako członkowie zrzeszenia żydowskiego, w żadnej organizacji wyznaniowej, któraby do nacjonalizmu żydowskiego przychylać się miała. Przy zasadniczej, biegunowo odmienniej ideologii narodowej przynusowa przynależność do ustroju, który z ducha i urządzeń swych nie będzie prawdziwie polskim, byłaby ciężką krzywdą, wyrządzone naszymi uczuciami i sumieniem.

Słojąc bezwzględnie na stanowisku zupełnej równości obywatelskiej dla wszystkich mieszkańców Polski bez różnicy pochodzenia i wyznania, będąc gorącymi wyznawcami szczernej, wiekowej pracy pokoleń uświęconej zasady, że jedność narodowa polska nie wymaga bynajmniej niwelacji wierzeń religijnych i przekonań, a pozostawia każdemu obywatelowi zupełną swobodę sumienia, nie moglibyśmy wszakże, jako Polacy, ścierpieć najbliższego chociażby odchylenia od obowiązku państwowego, a nawet wytworzenia pozorów, że, należąc do związku wyznaniowego, pozostajemy w niezgodzie z ideą narodową polską.

Zwazywszy wszystkie wyżej przytoczone motywy, my, Polacy wyznania Mojżeszowego, pragniemy, aby związek religijny, do którego z racji swego wyznania należymy, był wydzielony z ogólnego związku, wprowadzającego nas w starcia narodowe i obarczającego ciężarem dążeń nacjonalistycznych żydowskich, występujemy do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z prośbą o wydanie dekretu w przedmiocie stosownego podziału gminy starozakonnych. Prosimy, aby dla tych wszystkich wyznawców religii Mojżeszowej, którzy opowiedzieli się przy narodowości polskiej, powstała osobna gmina starozakonnych pod oddzielnym zarządem. Gmina taka o stanowczym charakterze narodowym polskim będzie zrzeszeniem obywateli, zgodnych w uczuciach i dążeniach, które otoczy należyta piecza potrzeby religijne jej członków, chcących pod tym sztandarem służyć sprawie swego wyznania; będzie ona zarazem ośrodkiem kulturalnym dla licznych żywiolów, podatnych do asymilacji narodowej polskiej. Taka to gmina, spełniająca swe zadania w ściślejszym zakresie, stanie się zarazem czynnikiem zgody i porozumienia obywatelskiego; w każdym razie, rozwiaże się ostatecznie dotychczasowa dwoistość, istniejąca wśród ludności żydowskiej, i prawnie ustali przynależność narodową obywateli—członków gminy wyznaniowej.

Równocześnie nastąpić winien podział majątku gminnego. Sprawa ta, którą niniejszem przedstawiamy, jest ważna i nagła i dlatego oczekujemy rychłego i pomyślnego jej rozstrzygnięcia.

TELEGRAMY.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 23 stycznia (PAT). — Grupa Bug: Drobne utarczki.

Grupa gen. Rozwadowskiego: Nieprzyjacielska artylerja ostrzeliwała Lwów oraz nasze pozycje na południe i południowy zachód od miasta. Zresztą sytuacja bez zmian.

Śląsk Cieszyński: Dzisiaj o godz. 11-ej rano komisja, złożona z oficerów koalicyjnych i czeskich, zażądała od pułkownika brygadiera Latinika w dowództwie okręgu wojskowego opróżnienia Śląska Cieszyńskiego przez wojska polskie aż do rzeki Białej w ciągu 2 godzin. Brygadjer Latinik oświadczył, że dopóki nie będzie miał rozkazu od swej władzy, nie ustąpi. Dla porozumienia się z naczelnem dowództwem i otrzymania odpowiednich rozkazów pozostawiono czas do godz. 1-ej po połud. dnia 23 b. m. Tymczasem o godz. 11-ej min. 45 przed południem czeskie oddziały przekroczyły granicę i zaatakowały dworzec kolejowy w Boguminie.

Szef sztabu generalnego,

Szepteycki,
general dywizji.

Komunikaty poznańskie.

Poznań, 21 stycznia (PAT). — Front północny: Na północ od Szubina przeszedł wróg znacznymi siłami przez Noteć.

Pod Margeninem i Czarnkowem spokój.

Front zachodni: Pod Miłostwem i Sapolnem utarczki patroli. Pod Zbąszyniem zwykły poranny atak niemiecki, zwycięsko odparty. Słaba działalność artylerji. Pod Wolsztynem i Kopanicą spokój.

Front południowy: Bez zmiany.

Poznań, 22 stycznia (PAT). — Front północny: Pod Samokleńskiem i Rynarzewem noc minęła spokojnie. Pod Walkowicami, na północ od Czarnkowa, próbował nieprzyjaciel znacznymi siłami sforsować przejście przez Noteć. Odparto go krwawo. Na innych odcinkach spokój.

Front zachodni: Utaarczki patroli. Większe ataki niemieckie odparto.

Front południowy: Bez zmiany.

Szef sztabu.

Napad Czechów na Bogumini.

Kraków. — Z Bogumina, na Śląsku Cieszyńskim, donoszą telefonicznie, że dnia 22-go b. m. zbrojny oddział czeski napadł na konstytuującą w Boguminie załogę polską.

Došlo do starcia, w którym pobito Czechów, poczem cofnęli się, pozostawiając w rękach polskich 100 jeńców i 2 karabiny maszynowe.

Kraków, 23 stycznia. (PAT). Prezydent komisji likwidacyjnej otrzymało urzędową wiadomość o zajęciu Bogumina przez Czechów. Jednocześnie komisja likwidacyjna otrzymała prośbę o wysłanie broni dla robotników polskich w Boguminie, którzy są zdecydowani bronić miasta przed najazdem czeskim. Komisja likwidacyjna zarządziła wszelkie środki wskazane przez sytuację.

Kraków, 23 stycznia (PAT). — „Nowa Reforma” podaje, że obsadzenie Bogumina przez wojsko czeskie nastąpiło wczesnym rankiem. W nocy już przybyły do Morawskiej Ostrawy 3 pociągi czeskie, jak się później okazało — z wojskiem. Wojsko to niespodzianie rano przyjechało temi samymi pociągami do Bogumina i rozbroiło zaskoczoną tamtejszą załogę polską, znajdującą się na przednim dworcu i w ogrzewalni. Czesi, zajmując dworzec przedni, zabrali znajdujące się tam 30 lokomotyw, 14 wozów osobowych, 60 wozów otwartych i 80 wagonów węgla, przeznaczonych dla Wiednia. Po tej zdobyczy Czesi z zajętego przedniego dworca usiłowali zająć dworzec główny, ataki te jednak, jak brzmi ostatnia wiadomość, o godz. 12 w południe były odparte. Bliższych szczegółów brak.

Postanowiona interwencja w Polsce.

Kraków, 23 stycznia (PAT). — „Czas” cytując artykuł generała Lacroix, zamieszczony w jednym z ostatnich numerów „Tempsa” p. t.: „Fronty rosyjskie”. W artykule tym, general, omawiając falę bolszewizmu, idącą ku zachodowi, pisze:

Interwencja w Polsce jest postanowiona. Zaznaczy się ona przez wysłanie dwóch dywizji polskich generała Hallera, dywizji amerykańskiej, złożonej z żywiolów polskich i jednej dywizji mieszanej, złożonej z 3-ech pułków: francuskiego, włoskiego i angielskiego, wreszcie z kadrów, przeznaczonych do utworzenia trzech dywizji polskich na miejscu. Korpus ten będzie miał za pierwsze zadanie zabezpieczyć linię komunikacyjną między Gdańskiem a Warszawą i podjąć akcję potrzebną dla dalszej okupacji.

Wniosek Wilsona.

Paryż, 24 stycznia (PAT). — Agencja Havasa. Na wczorajszem posiedzeniu konferencji międzykoalicyjnej uchwalono następujący wniosek Wilsona: Jedynym celem, który mieli dotąd na oku przedstawiciele państw koalicji przy rozważaniu kroków przeciw Rosji, było niesienie pomocy ludowi rosyjskiemu, nie zaś mieszanie się w jakikolwiek sposób do spraw Rosji. Przedstawiciele ci, dla których rosyjski lud jest przyjacielem, a nie wrogiem, ożywił się życzeniem, aby ludowi rosyjskiemu przynieść pomoc, jakiej tylko ten lud pragnie. Uznali oni reszultację bez zastrzeżeń i nie poprą pod żadnym warunkiem żadnych przedsięwzięć, skierowanych przeciw rewolucji. Ich szczerym celem jest uczynienie wszystkiego, aby Rosji przynieść pokój i możność wydobycia się z obecnego trudnego położenia. Z jak największą uwagą zastanawiali się oni nad tem, że Europa i cały świat nie mogą żyć w spokoju, póki Rosja nie będzie żyć w spokoju. Są oni gotowi przysłużyć się rosyjskiemu ludowi w sposób taki, któryby ten lud najłatwiej przyjął. W tej intencji powzięli oni następującą uchwałę: Każdą zorganizowaną grupę, która teraz, czy to w Syberji, czy w granicach Rosji Europejskiej, z wyjątkiem Finlandji i Polski, wykonywa albo wykonywać zamierza polityczny-autorytet lub wojskową kontrolę, wzywa się, aby

wysłały swoich przedstawicieli. Przedstawiciele tych zaprasza się do rokowań z przedstawicielami państw Koalicji, ażeby ustalić życzenia wszystkich części ludu rosyjskiego i o ile możności dojść do porozumienia, względnie do zgody, na podstawie której dałoby się Rosji możność dalszej pracy w kraju i nawiązania stosunków między ludami Rosji a innymi rządami świata. Na to zaproszenie oczekuje się rychłej odpowiedzi; przybycia przedstawicieli oczekuje się do 15 lutego.

Niemcy o akcji w zaborze pruskim.

Wiedeń, 24 stycznia (PAT). — „Neues Wiener Journal” donosi z Gdańska: Polacy wstrzymali na całym froncie pochód, zatrzymawszy się o 10 kilometrów przed Bydgoszczą. Toruniowi nie grozi żadne niebezpieczeństwo. Pochód Polaków zatrzymał się wskutek wzmagającego się z dniem każdym naporu Niemców.

List Hindenburga.

Berlin, 24 stycznia (PAT). — Hindenburg wystosował do magistratu w Gdańsku list, w którym oświadcza: Potwierdzam Panom chętnie, że z mej strony wszystko uczynię, aby uniomozliwić odstąpienie Gdańska. Nic nie wiem, aby wrogowie nasi mieli już zdecydować o losie Gdańska na niekorzyść naszej ojczyzny. Niech ludność Gdańska będzie przekonana, że naczelne dowództwo przygotowało oddawna wszystkie środki, celem ochrony zagrożonych prowincji.

Imperjalizm czeski.

Wiedeń, 24 stycznia (PAT). — „Neues Wiener Journal” donosi z Berna: Dziennik londyński „Nation” w dłuższym artykule potępia imperjalistyczne tendencje nowego państwa Czesko-Słowackiego i podnosi, że jeżeli żądania Czechów zostałyby teraz w pełnej mierze zaspokojone, nie nastaliby trwały pokój i już po pewnym czasie musiałoby przyjść do nowych konfiguracji światowych.

Liczba strajkujących.

Berlin, 24 stycznia (PAT). — Obecnie strajkuje tu 173,640 robotników. W ubiegłym tygodniu strajkowało 147,381 robotników.

REPERTUAR TEATRÓW WARSZAWSKICH.

Teatr Wielki. Dzisiaj „Gioconda”, jutro „Carmen”.
Teatr Rozmaitości. Dzisiaj „Szpieg”, jutro „Mazepa”.
Teatr Polski. Dzisiaj i jutro „Szopka staropolska”.
Teatr Mały. Dzisiaj i jutro „Lekkomyslna siostra”.
Teatr Letni. Dzisiaj „Przyłapani”, jutro „Nic śmieni”.
Teatr Nowości. Dzisiaj i jutro „Ewa”.
Teatr Praski. Dzisiaj i jutro „Tamten”.
Teatr im. Staszica. Dzisiaj i jutro „Obrona Lwowa”.
Teatr Powszechny. Dzisiaj i jutro „Alzacja”.

Stemple i druki wykonywa w przedsiębiorstwie drukarskim „FOR-TUNA” Marszałkowska Nr. 141, tel. 13-94. 377

Dyrekcja

Towarzystwa Ubezpieczeń „Przeorność”

w Warszawie

otrzymała zawiadomienie, że polisy, wydane:

na imię p. Gracjana Zapolskiego Nr. 8913 na rb. 2000.— z dn. 1/XI 1901,
na imię p. Gitli Goldhar Nr. 12756 na rb. 500.— z dn. 20/X 1918,
na imię p. Szymona Wechtera Nr. 15154 na rb. 1000.— z dn. 25/V 1908,
na imię p. Izraela Libermana Nr. 26811 na rb. 3000.— z dn. 10/XI 1918,
na imię p. Marcelo Hamburgera Nr. 27601 na rb. 10000.— z dn. 1/XI 1918,
na imię p. Mieczysława Dyji Nr. 27602 na rb. 1000.— z dn. 1/XI 1918,
na imię p. Stefana Staniszwskiego Nr. 27603 na rb. 5000.— z dn. 1/XI 1918,
na imię p. Feliksa Tenszerl Nr. 27613 na rb. 3000.— z dn. 10/XI 1918,
na imię p. Berka Jóra Nr. 27614 na rb. 6000.— z dn. 10/XI 1918 — zaginęły.

Podając o tem do publicznej wiadomości, Dyrekcja ma zaszczyt dodać, że zgodnie z uwagą 2 do § 4 ustawy Towarzystwa, zagubione polisy uznane będą za nieważne, jeżeli nie będą przedstawione Dyrekcji w ciągu 6 miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia i w tym wypadku w miejsce zagubionych polis wydane zostaną stronom duplikaty. 381

ZGINAŁ

kwit na prawo handlu papierosami na r. 1919 na imię Władysława Klaczyńskiego. 389

MINISTERSTWO SKARBU.

W wykonaniu dekretu oraz uchwały Rady Ministrów z dnia 3-go listopada 1918 r. Ministerstwo Skarbu ogłasza niniejszem emisję krótkoterminowych zobowiązań skarbowych (asygnat) 1918 r. na warunkach następujących:

1. Krótkoterminowe zobowiązania skarbowe (asygnaty) 1918 r. zabezpieczają się całym majątkiem Państwa Polskiego i wszystkimi jego dochodami.
2. Ministerstwo Skarbu wypuszcza wspomniane asygnaty w odcinkach po 100, 500, 1000, 5000, 10000 marek polskich, koron w walucie austriackiej oraz rubli.
3. Asygnaty będą oprocentowane w stosunku 5% rocznie, przyczem procent będzie wypłacony nabywcom za rok z góry przez potrącenie go z ceny sprzedażnej z odpowiednim dyskontem w zależności od daty nabycia.
4. W dniu 1 listopada 1919 r. Skarb Polski wycofa asygnaty w drodze wykupu w walucie, w której asygnaty wydane zostały, lub, wrazie przejścia Państwa Polskiego na nową walutę,—w nowej walucie polskiej podług kursu, który obowiązywać będzie dla konwersji wszelkich zobowiązań płatniczych.
5. Zapisy na powyższe asygnaty przyjmują:

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa, Towarzystwo Kredytowe Ziemskie, Towarzystwa Kredytowe Miejskie oraz wszystkie Banki Akcyjne i Domy Bankowe w swych instytucjach centralnych i oddziałach; Towarzystwa Wzajemnego Kredytu, Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowe i inne instytucje Drobnego Kredytu a także kasy powiatowe i poczty.